

Jaarverslag 2019

Domo vzw

Naamsestraat 153-155 | 3000 Leuven
info@domovzw.be | www.domovzw.be
RPR ondernemingsrechtbank Leuven | KBO 0454.341.268

Inhoud

I. De Domo-beweging in Vlaanderen	3
Preventieve gezinsondersteuning	3
Ouders als belangrijkste actoren	3
Werken aan weerbaarheid	3
De Domo-beweging en lokaal partnerschap	4
Domo Vlaanderen in cijfers	5
II. Domo vzw – jaarverslag 2019	6
Domo profileert zich als een brede preventieve mobiele gezinsondersteunende organisatie voor kwetsbare gezinnen met jonge kinderen	6
Er zijn meer betrokken vrijwilligers die kwetsbare Domo-gezinnen met jonge kinderen ondersteunen	8
Domo bouwt verder aan het partnerschap in het maatschappelijk debat over ondersteuning geven aan maatschappelijk kwetsbare gezinnen	16
Domo bouwt zich verder uit als autonome en kwaliteitsvolle organisatie	16
III. Vooruitblik 2020	17

I. De Domo-beweging in Vlaanderen

Preventieve gezinsondersteuning

Domo biedt laagdrempelige, preventieve gezinsondersteuning aan huis bij kwetsbare gezinnen, met kinderen onder de twaalf jaar en aan aanstaande gezinnen. Ze doen dat als vriend aan huis. Met onze één op één aanpak willen we:

- talentontwikkeling bij jonge kinderen bevorderen,
- het isolement van kwetsbare gezinnen doorbreken en hun netwerk versterken,
- ouders in hun opvoedende rol bevestigen en het zelfvertrouwen versterken.

Zo voorkomen we dat alledaagse problemen onoverkomelijk worden.

Ouders als belangrijkste actoren in de opvoeding van hun kinderen

Ouders zijn de belangrijkste personen in de opvoeding van hun kinderen. In (kwetsbare) gezinnen met jonge kinderen is de draaglast soms niet in evenwicht met de draagkracht. Naast individuele factoren spelen maatschappelijke factoren een rol, waardoor gezinnen geconfronteerd worden met sociale uitsluiting, achterstelling en/of isolement en hun opvoedingsvaardigheden naar de achtergrond verdwijnen. Domo probeert de stress te reduceren en meer toegang tot hulpbronnen te realiseren zodat de ouders de eigen sterkte en kracht terug mogelijk zien.

Solidariteit en sociale steun zijn in onze samenleving de meest beschermende factoren voor kwetsbare gezinnen.

Werken aan weerbaarheid

Solidariteit en sociale steun zijn in onze samenleving de meest beschermende factoren voor kwetsbare gezinnen. Door regelmatige aanwezigheid van een vrijwilliger in het gezin, vergroot Domo de draagkracht, weerbaarheid en vaardigheden van de opvoeders, werkt Domo aan de verbreding van het sociale netwerk van het gezin en draagt Domo preventief bij tot het welzijn van het kind.

Als ouders, kinderen en jongeren hun sterke kanten weten te benutten, met de steun van een sociaal netwerk, krijgen ze opnieuw de regie over hun eigen leven en zullen ze alledaagse problemen die bij het opvoeden en in het gezinsleven komen kijken, zelf kunnen oplossen.

De Domo-beweging en lokaal partnerschap

Domo werkt samen met de lokale besturen aan het versterken van de kansen van kinderen in kwetsbare gezinnen en het verkleinen van ongelijkheid tussen inwoners in de stad of gemeente. De Domo-methodiek is gericht op het weerbaarder en veerkrachtiger maken van inwoners. Samen met de lokale besturen werkt Domo aan de Sustainable Development Goals (SDG's) 1 (armoede verkleinen), 3 (het welzijn van iedereen verhogen) en 10 (ongelijkheid verminderen).

Domo vzw, in Leuven gestart op het einde van de twintigste eeuw, groeide in Vlaanderen tot een vzw met 7 afdelingen. Naast de werking in Leuven is er een Domo-werking in Zaventem, Vilvoorde, Diest, Beringen, Aarschot en Aalst. Verder ondersteunt de vzw twee preventieve mobiele ondersteuning, in Brasschaat (Domo Brasschaat) en Brussel (Stapsteen vzw).

De Domobeweging in Vlaanderen bestaat verder uit 3 actieve vzw's: Domo Antwerpen, Domo Hasselt en Domo Waasland. Daarnaast is er een autonome werking, Domo Voorkepen (samenwerkingsverband tussen de gemeenten Brecht, Schilde, Wijnegem, Zandhoven, Zoersel).

Kaart: Domo in Vlaanderen

DOMO VLAANDEREN IN CIJFERS

766 KINDEREN

De verschillende Domowerkingen in Vlaanderen ondersteunden in 2019 303 gezinnen en bereikten zo 766 kinderen.

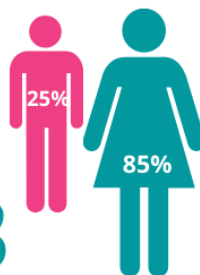
303 GEZINNEN

- 33% ALLEENSTAAND OUDERSCHAP**
- 19% NIEUWKOMERS (<5 JAAR IN BELGIË)**
- 54% THUISTAAL ANDERS DAN HET NEDERLANDS**
- 47,8% GEEN ARBEIDSINKOMEN**

MOBIELE PERINATALE 40 ONDERSTEUNING

13,2% van de gezinnen die Domo ondersteunde waren in verwachting of net bevallen.

VRIJWILLIGERS 363

ONDERSTEUNINGS MOMENTEN 12 120

Al die vrijwilligers die 40 keer per jaar langs gaan in 303 gezinnen. Dat zijn samen 12 120 ondersteuningsmomenten of 48 480 vrijwilligerssuren in 2019.

II. Domo vzw – jaarverslag 2019

Inleiding

Dit jaarverslag omschrijft de werking van Domo vzw. Domo vzw omvat de afdelingen in Aalst, Aarschot, Beringen, Diest, Leuven, Vilvoorde en Zaventem en wordt ondersteund door een secretariaat met een algemeen coördinator en deeltijds administratieve kracht. Een lokale coördinator staat aan het hoofd van elke lokale afdeling. In Leuven staat een vrijwilligerscoach de coördinator bij. Het jaarverslag wordt opgebouwd aan de hand van de drie strategische doelstellingen die Domo vzw vooropstelde in haar strategisch beleidsplan.

1. Domo profileert zich als een brede preventieve mobiele gezinsondersteunende organisatie voor kwetsbare gezinnen met jonge kinderen.

Domo biedt als vrijwilligersorganisatie laagdrempelige, preventieve gezinsondersteuning aan huis aan kwetsbare gezinnen, met minstens één kind onder de twaalf jaar oud, of aan aanstaande gezinnen. De Domo-vrijwilliger ondersteunt de ouders en heeft speciale aandacht voor de kinderen.

Het uitgangspunt is dat kinderen, jongeren en hun ouders hun sterke kanten en sociale netwerk weten te benutten, zodat ze zoveel mogelijk zelf de regie over hun leven krijgen en behouden en veel voorkomende lichte problemen die bij het normale opvoeden horen, kunnen oplossen.

Domo als partner van de lokale besturen

Domo gaat hiervoor partnerschappen aan met lokale actoren. Samen met de lokale besturen werkt Domo aan een lokaal kansarmoede-, gezins- en kindbeleid.

De brochure - gericht naar lokale besturen - kreeg een update in 2019 en verspreidden we ruim tijdens onze deelname aan de Kinderarmoededag in Mechelen in oktober, tijdens persoonlijke bezoeken of andere ontmoetingsmomenten en werd per post bezorgd aan geïnteresseerden en relevante partners. In 2019 deelden we zo 150 brochures uit aan medewerkers van lokale besturen en sociale diensten. In heel wat gemeenten en steden diende de brochure als inspiratie bij de opmaak van het meerjarenplan. Een aantal gemeenten onderzocht de mogelijkheden voor de opstart van een lokale Domowerking.

Waar we kunnen, participeert Domo aan het ontwikkelen en verbeteren van initiatieven die kwetsbare gezinnen ondersteunen of drempels voor maatschappelijke participatie verkleinen.

Domo in het werkveld

Waar we kunnen, participeert Domo aan het ontwikkelen en verbeteren van initiatieven die kwetsbare gezinnen ondersteunen of drempels voor maatschappelijke participatie verkleinen.

Domo Leuven participeert in het gezinscoachproject van de Stad Leuven, waarbij één Domo-vrijwilliger, ondersteund door de coördinator, een gezin ondersteunt volgens de Domo-methodiek, maar aangevuld met een aantal principes uit het gezinscoachproject van de Stad en KULeuven.

In 2019 kregen de afdelingen in Beringen (integratie Buddywerking en Domowerking), Aalst (opstart perinatale werking binnen Domo 'Buddy bij de wieg') en Aarschot (uitbreiding Domowerking Aarschot) - via de stad of via Domo vzw - middelen vanuit het departement Welzijn en Volksgezondheid voor een project persoonlijke en duurzame netwerkversterking voor mensen in armoede.

Via volgende regio's waar een '1 Gezin 1 Plan' samenwerking werd opgericht, bereikten ons vragen voor het ondersteunen van een gezin: Jeugdhulp Hageland, Radar vzw, Sonja Ertejee, Voor- en Noorderkempen, Trefplaats Jeugdhulp Kempen. Binnen de eerste 2 zijn er ook effectief Domo-vrijwilligers aan de slag in gezinnen die binnen '1 Gezin 1 Plan' worden begeleid. In de andere regio's is geen lokale Domo-werking actief en kunnen we niet ingaan op ondersteuningsvraag van gezinnen die worden doorverwezen.

Domo ging in 2019 met gelijkaardige Brusselse organisaties samenwerkingsverbanden aan. Met Stapsteen vzw werd een overeenkomst afgesloten voor de ondersteuning in de ontwikkeling van hun organisatie. Ook met Le Petit Vélo Jaune zat Domo aan tafel .

In Beringen krijgt Domo de opdracht de bestaande buddywerking voor nieuwkomers en de Domowerking te integreren. In Diest start een werking waarbij de helft van de doelgroep uit gezinnen bestaat, de andere helft uit kanszoekende, vaak alleenstaande inwoners. In Leuven werd Domo uitgenodigd om begin januari 2020 aan de tafel te zitten met andere bestaande buddywerkingen om te kijken waar er afgestemd kan worden, samengewerkt kan worden of waar de werkingen elkaar in kunnen ondersteunen. Ook Domo Aalst smeedde banden met lokale werkingen die vanuit de domeinen onderwijs, armoede en welzijn kwetsbare gezinnen ondersteunen.

Pers en communicatie

In juni werd Domo vzw genomineerd voor de prijs Armoede Uitsluiten van Welzijnszorg. In dat kader werd een filmpje gemaakt dat de schijnwerper richt op de Domo-werking.

In het najaar verscheen een uitgebreid artikel over Domo in het tijdschrift Lokaal van de VVSG en in het tijdschrift Agora (Jongerenbegeleiding Informant vzw).

Domo nam met verschillende afdelingen deel aan de vrijwilligersdag Give a Day (Make Belgium Great Again). Op het einde van het jaar volgde er een korte voorstelling van de werking op StuBru en zetten een aantal acties in het kader van de Warmste Week Domo in de kijker.

De lokale afdelingen zetten elk hun werking in de kijker in de gemeentemagazines van de stad of gemeente waar ze werkzaam zijn.

Een aantal Domo-publicaties, zoals de algemene folder en theoretische brochure en de onthaalmap voor vrijwilligers, maar ook de website, kregen een update. Elke lokale werking experimenteerde met een facebookpagina en onderzoekt welke vorm deze best krijgt.

2. Er zijn meer betrokken vrijwilligers die kwetsbare Domo-gezinnen met jonge kinderen ondersteunen. Dit uit zich in de groei van bestaande afdelingen en de opstart van lokale afdelingen.

Domo werkt sinds haar oprichting als een autonome organisatie en is niet gebonden aan andere instellingen of zuilorganisaties. Domo werkt samen met de overheid, lokale besturen en alle initiatieven die voor kwetsbare mensen met kinderen van betekenis kunnen zijn.

De kern van Domo zijn de vrijwilligers die gezinnen in hun eigen omgeving ondersteuning en praktische hulp bij gezins- en opvoedende taken bieden. Het unieke in de Domo-werking is dat één vrijwilliger met een gemiddelde van één dagdeel per week bij één gezin aan huis gaat en dit voor een langere tijd. De relatie tussen gezin en vrijwilliger is intensief, gelijkwaardig en wederkerig.

Domo vzw ondersteunde in 2019 met 155 vrijwilligers 163 gezinnen en bereikte hiermee 439 kinderen. De vrijwilligers werden ondersteund door 3,8 fte lokale coördinatoren.

De ondersteuning door de Domo-vrijwilligers gebeurt vanuit een preventieve invalshoek en is gericht op het versterken van het gezin. Domo vervangt geen professionele hulpverlening. De vrijwilliger kan wel samenwerken met professionele hulpverleners en er advies aan vragen, maar de opdracht wordt afgebakend door het gezin zelf en is nooit controlerend. Wanneer een gezin reeds professionele ondersteuning of hulp krijgt, zijn duidelijke afspraken nodig over de rol van de vrijwilliger in het gezin.

Nieuwe Domo's in 2019

In 2019 kenden Domo Diest en Domo Brasschaat hun start. Met beide gemeentebesturen sloten we een samenwerkingsovereenkomst af.

In het kader van de Vlaamse projectsubsidie 'Persoonlijk en duurzame netwerkversterking voor mensen in armoede' ontvangt de stad Diest middelen om samen met Domo Vlaanderen een Domo-buddyproject te realiseren in Diest. De overeenkomst startte op 1 april 2019 en dient de nodige output te bewijzen (bereik van 10 kwetsbare Domo-gezinnen en 10 alleenstaanden, nieuwkomers en ouderen) op 31 juli 2020.

Domo ondersteunde in 2018 en 2019 methodisch de opstart van Domo Voorkempen, een samenwerkingsinitiatief tussen de gemeenten Zoersel, Schilde, Wijnegem, Zandhoven en Brecht.

Ook Stapsteen vzw kan vanaf 2019 rekenen op de methodische ondersteuning van Domo vzw. Ze maken gebruik van de werkdocumenten en vormingsprogramma's voor vrijwilligers, krijgen toegang tot de Domo-methode en aanpak, kunnen rekenen op ondersteuning via casusbesprekingen.

Met de gemeente Brasschaat werd een overeenkomst afgesloten waarbij de opstartende werking volledige toegang krijgt tot de werkdocumenten en vormingsprogramma's voor vrijwilligers,

De kern van Domo zijn de vrijwilligers die gezinnen in hun eigen omgeving ondersteuning en praktische hulp bij gezins- en opvoedende taken bieden.

De relatie tussen gezin en vrijwilliger is intensief, gelijkwaardig en wederkerig.

gebruikte formulieren en processen in de werking, de Domo-methode en aanpak. De gemeente kan rekenen op individuele coaching en casusbesprekingen en mag gebruik maken van de huisstijl die op hun maat werd aangepast.

Met volgende gemeenten was er een persoonlijk contact tijdens een locatiebezoek of vond er een langer telefoongesprek plaats: Lebbeke, Wetteren-Laarne-Wichelen, Asse, Tervuren, Turnhout, Mol, Schoten, Leopoldsborg, Ninove, Machelen, Herent. Met Herent, Turnhout, Ninove en Tervuren is een volgende afspraak gepland, begin 2020.

Domo-afdelingen

Eind 2019 eindigden heel wat samenwerkingsovereenkomsten van lokale besturen en Domo. In elke bestaande werking ging in het najaar de lokale coördinator, samen met de algemene coördinator en een bestuurslid rond de tafel zitten met het lokaal bestuur. De kinderarmoedecijfers van de gemeente werden bekeken, de realisaties van de lokale Domo-werking en de vooruitzichten en plannen voor de komende jaren. In elke gemeente waar een Domo-werking actief is, tekende het bestuur voor een nieuwe samenwerkingsperiode, uitgezonderd de gemeente Aarschot.

In Aalst tekende Domo in op een grootschalige projectoproep en werd Domo Aalst geselecteerd voor de realisatie van de mobiele gezinsondersteuning. In het najaar van 2019 werd een samenwerkingsovereenkomst met Domo afgesloten voor 5 jaar.

Aarschot besliste om de financiële ondersteuning van Domo Aarschot stop te zetten op 31 december 2019. Domo Vlaanderen kan de werking tot 31 december 2020 beperkt verder financieren via de Vlaamse projectsubsidie “persoonlijk en duurzame netwerkversterking voor mensen in armoede” die Domo ontvangt. Indien de resultaten na één jaar bevredigend zijn (min. 10 gezinnen ondersteund in 2020), overwegen zij opnieuw samen te werken met Domo.

De stad Beringen werkt van 1 januari 2019 tot 31 december 2020 met Domo samen om - met de middelen die zij ontvangen in het kader van de Vlaamse projectsubsidie “duurzaam netwerkversterkend werken” - de integratie van Domo Beringen en het buddy vluchtelingenproject te bewerkstelligen.

Leuven, Zaventem en Vilvoorde vernieuwden hun samenwerkingscontract met Domo vzw voor beide lokale Domo-werkingen. De middelen werden in het meerjarenplan opgenomen. Deze overeenkomsten werden verlengd voor vijf jaar, met een tussentijdse evaluatie.

Domo-vrijwilligers bezoeken gemiddeld 40 keer per jaar hun gezin. Dat staat gelijk aan 26.080 vrijwilligersuren in 2019 voor de afdelingen van Domo vzw.

Integrale gezinsondersteuning

Domo-vrijwilligers bezoeken gemiddeld 40 keer per jaar hun gezin.

Domo-vrijwilligers werden door de gezinnen in 2019 vooral gevraagd voor:

- Activiteiten buitenshuis, vrijetijdsparticipatie
- Netwerk opbouwen, isolement doorbreken
- Helpen bij opvoedingsvragen
- Extra aandacht / talentontwikkeling voor de kinderen
- Ondersteuning bij schoolwerk en contacten met de school
- Nederlands oefenen
- Luisterend oor bieden
- Vragen rond structuur en gezinsorganisatie
- Ondersteuning bij inburgeringstraject
- Nood aan rechtenverkenning
- Bij 20,9% van onze gezinnen betreft de ondersteuning perinatale ondersteuning.

Aard en profiel van de gezinnen

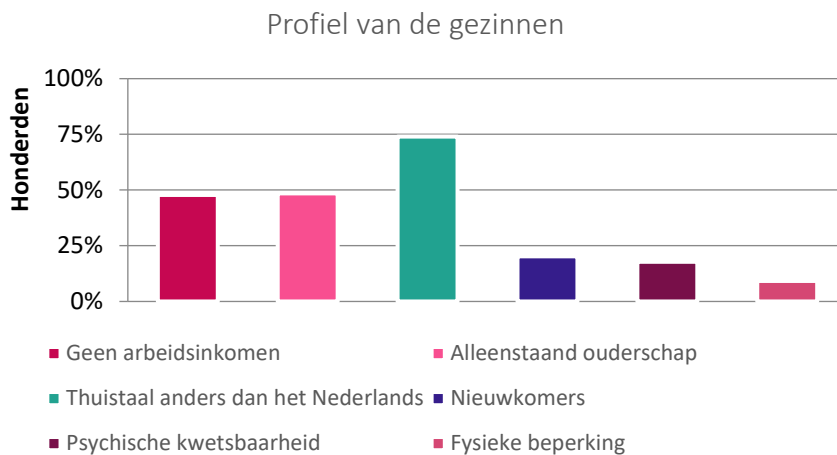
Van een kind dat opgroeit in een kansarm milieu weten we dat het zélf een grote kans heeft om op zijn of haar beurt een vader of moeder te worden die in armoede leeft. Als er niets gebeurt, zal de ontwikkeling van de volgende generatie vanaf de prille kindertijd worden geremd door gedwongen deprivatie. Als we weten dat in België meer dan één kind op zes in armoede leeft en dat er gemiddeld vijf generaties nodig zijn om die generatiearmoede te doorbreken, dan weten we welke maatschappelijke verspilling, welk verlies aan talenten en ook welke kosten dat voor de samenleving met zich meebrengt.¹

Domo vzw monitorde in 2019 een aantal risicofactoren voor deprivatie bij kinderen, zoals het ontbreken van een arbeidsinkomen en alleenstaand ouderschap en kwam tot onderstaande foto van de gezinnen.

- Geen arbeidsinkomen: 47,8% van de gezinnen
- Alleenstaand ouderschap: 48,5% van de gezinnen
- Psychische kwetsbaarheid bij minstens 1 van de ouders: 17,8% van de gezinnen
- Fysieke beperking bij minstens 1 van de ouders: 9,2% van de gezinnen
- Nieuwkomers (< 5 jaar in België): 20,25% van de gezinnen
- In 74% van de gezinnen is de thuistaal anders dan het Nederlands

---

¹ Uit: Kinderarmoede en het Lokale niveau. De gemeenten in kaart - hefboomen voor het beleid., Willy Lahaye, Isabelle Pannecoucke en Florian Sansen, Uitgave: Koning Boudewijnstichting

Bij de aanmelding van de gezinnen is bij een groot deel van de gezinnen sprake van relatieproblemen en/of een vechtscheiding. Naast een eenzaamheidsproblematiek en soms extreem sociaal isolement, zien we in toenemende mate gezinnen waar bij minstens één van de ouders een psychische kwetsbaarheid heeft. Slechts een zeer klein aantal gezinnen beschikt over een eigen woonst. Velen bevinden zich in een zeer kwetsbare en afhankelijke positie op de huurmarkt. Een klein aantal Domo-gezinnen bevindt zich in een preciaire woonsituatie. De woonsituatie werd niet expliciet bevraagd, hierover hebben we nog geen exacte cijfergegevens.

Doorverwijzing en aanmelding

Een klein aantal gezinnen neemt zelf contact op met Domo. Meestal worden gezinnen bij Domo aangemeld via: de sociale dienst van het Sociaal Huis, CLB, CAW, OCJ, 1Gezin1Plan, Sociale Dienst Politie, Kind&Gezin, kinderopvang, CKG, Psychiatrisch zorgcentrum, organisaties in de Bijzondere Jeugdzorg, Inloopteams, Diensten voor Pleegzorg, Huis van het Kind, basisscholen, vluchtelingenorganisatie, armoedeorganisatie, schoolopbouwwerk, zwangerschapsconsulenten en vroedvrouwen, sociale dienst ziekenhuis, diensten samenleven en diversiteit, huisarts, Samenlevingsopbouw, huiswerkbegeleidingsorganisatie, buurtwerk, WGC.

In 2019 ontvingen de 5 werkingen van Domo vzw samen 213 aanmeldingen. In 67 gezinnen startte effectief een ondersteuning door een vrijwilliger (31,5%).

39% van de aanmeldingen worden geweigerd of niet opgestart. De contra-indicatoren om een ondersteuning niet op te zetten:

- er was een specifieke professionele hulpverleningsvraag (vb. rouwverwerking)
- te specifieke en beperkte vraag naar naschoolse opvang, babysit of vervoer
- te zware psychische problematiek
- de ondersteuning is niet vrijwillig
- weerstand van het gezin
- gezin woont buiten het werkingsgebied

Een aantal gezinnen gaf na de wachttijd aan geen beroep meer te willen doen op de ondersteuning van een vrijwilliger omdat er intussen professionele hulp gestart was, er een

andere vrijwilligersorganisatie een taak opnam of omdat de oorspronkelijke nood niet meer op dezelfde wijze aanvoeld wordt.

Een gezin moet gemiddeld 120 dagen wachten vanaf de aanmelding tot de effectieve opstart van een vrijwilliger in het gezin.

Het klikt tussen gezin en vrijwilliger

De Domo-coördinator zorgt ervoor dat er een goede match is tussen het gezin en de vrijwilliger. Er wordt gevraagd naar de interesses en noden van de gezinsleden. Samen met het gezin wordt bekeken wat een Domo-vrijwilliger kan betekenen. Het gezin geeft aan welke talenten er in huis zijn, wanneer de vrijwilliger best langskomt en welke vormen van ondersteuning hij of zij best opneemt in het gezin.

De Domo-coördinator voert met de vrijwilliger een gelijkaardig gesprek. Er wordt gepeild naar de interesses en talenten van de vrijwilliger, zijn motivatie en drijfveer om bij Domo als vrijwilliger aan de slag te gaan, maar ook naar zijn praktische mogelijkheden, zoals zijn of haar beschikbare tijd en mobiliteit.

Eens de Domo-coördinator deze informatie in handen heeft van beide partijen gebeurt er een match tussen het gezin en de juiste vrijwilliger. Nadien volgt er een kennismakingsgesprek tussen vrijwilliger en gezin, in aanwezigheid van de coördinator en eventueel een meter/peter van de vrijwilliger.

Werven van vrijwilligers

Zowel de vrijwilliger als het gezin staan op een ongedwongen, zelfgekozen manier in relatie tot elkaar. Er worden geen meetbare te realiseren doelstellingen en termijnen vooropgesteld, er is aandacht voor alle opportuniteiten die zich aandienen om de draagkracht en weerbaarheid van het gezin te verhogen. De vrijwilligers van Domo zijn geen hulpverleners. Ze gaan aan huis om het leven van de bewoners te verrijken, op te bouwen en er uit te halen wat er in zit. Er is geen resultaatsverbintenis aan gekoppeld, enkel een engagementsverbintenis.

Door die unieke langdurige één-op-één-relatie aan huis, kan Domo mogelijkheden creëren die andere hulpverleners moeilijker bereiken. Door de brede waaier aan activiteiten die de Domo-vrijwilliger met het gezin kan doen, slaagt Domo erin talenten op te merken en te versterken.

Ter ondersteuning van de lokale coördinatoren maakten we een wervingsdraaiboek voor vrijwilligers en schreven we het vrijwilligersbeleid van Domo uit. Het werven van vrijwilligers is een permanente taak en gebeurde in 2019 via verschillende kanalen: deelname aan de engagementenbeurs KULeuven, stagedag UCLL, promotie en flyeren op de seniorenuniversiteit, opendeurdag, lidmaatschap van digitale buurtnetwerken, publicatie van vrijwilligersvacature in weekbladen, lokale vrijwilligersbeurzen, radio, info-avonden, toelichting werking op lokale adviesraden, ...

Er worden geen meetbare, te realiseren doelstellingen en termijnen vooropgesteld, er is aandacht voor alle opportuniteiten die zich aandienen om de draagkracht en weerbaarheid van het gezin te verhogen.

Zorg voor vrijwilligers

In 2019 kregen heel wat publicaties een update, zoals de theoretische brochure, foldermateriaal en de onthaalmap voor vrijwilligers. Het aanmeldingsformulier voor gezinnen pasten we aan de verwachte gegevensregistratie en signalering aan de lokale besturen. De vorming en theorie die lokale coördinatoren aan bod laten komen tijdens intervisiemomenten bundelden we in een publicatie met het overzicht van het opleidings- en vormingsaanbod van Domo.

In 2019 organiseerden we 29 keer de basisopleiding voor nieuwe vrijwilligers.

Tijdens de maandelijkse intervisiemomenten met vrijwilligers werd er ook in 2019 regelmatig tijd gemaakt voor vorming en opleiding. In 2019 organiseerden de lokale coördinatoren in de verschillende afdelingen 50 intervisie- en vormingsmomenten. In de begeleiding en ondersteuning van de vrijwilligers is er steeds aandacht voor de draagkracht en het engagement van de vrijwilliger in relatie tot de noden van het gezin.

De afdeling Leuven investeerde in 2019 sterk in het peter-/meterschap waarbij vrijwilligers die al langer in de werking zijn een meterschap opnemen voor startende vrijwilligers, via opleiding van en werving bij de reeds actieve vrijwilligers. Zes vrijwilligers zijn actief als meter en begeleiden één of meerdere startende vrijwilligers. Vrijwilligers kunnen op verschillende manieren een bijdrage leveren aan Domo, daarom is de ondersteuning van de vrijwilligers divers. Lokale coördinatoren coachen de vrijwilligers individueel via persoonlijke gesprekken en intervisiemomenten in groep. Met de meters/peters worden er overlegmomenten op maat georganiseerd waar ze worden ondersteund in het coachen van de vrijwilliger.

De lokale coördinatoren registreren en signaleren de nood aan meer achtergrond bij de Domo-vrijwilligers op het vlak van cultuursensitief werken en perinatale ondersteuning. In 2020 werken we hiervoor een vormingsaanbod uit. Tijdens het Expoo-congres op 6 december gingen de coördinatoren alvast op zoek naar mogelijke partners.

Profiel van de vrijwilliger

85% van onze vrijwilligers zijn vrouwen. Het merendeel heeft de Belgische nationaliteit en een hoger opleidingsniveau. Al onze vrijwilligers hebben ervaring met kinderen (via hun opleiding, oppas, werk of eigen kinderen).

In 2019 meldden 176 vrijwilligers zich als kandidaat-vrijwilliger. Na een eerste kennismakingsgesprek, een peilen naar hun motivatie en de startopleiding gingen er 59 (33,5%) effectief aan de slag. Nadat de kandidaat-vrijwilligers interesse getoond hebben, volgt er achtereenvolgens een infomoment, een individueel kennismakingsgesprek en een startopleiding. Na elk contact zijn er vrijwilligers die beslissen om het engagement niet op te nemen. De redenen zijn divers: het engagement is te groot, de combinatie met mijn job of gezin zal te zwaar zijn, intussen heb ik werk gevonden en heb ik geen tijd meer, ik ga de problemen emotioneel niet van me af kunnen zetten, ... Domo hecht er belang aan om dit traject met de kandidaat-vrijwilligers af te leggen, voor ze effectief starten, zodat ze een goed beeld krijgen van wat de rol van de vrijwilliger inhoudt.

Landen van herkomst van vrijwilligers met een niet Belgische culturele achtergrond: Moldavië, Italië, Marokko, Turkije, Columbia, Koerdistan, Guinee en Joegoslavië.

3. Domo bouwt verder aan het partnerschap in het maatschappelijk debat over ondersteuning geven aan maatschappelijk kwetsbare gezinnen.

Solidariteit en sociale steun zijn in onze samenleving de meest beschermende factoren voor kwetsbare gezinnen. Door regelmatige aanwezigheid van een vrijwilliger binnen het gezin, vergroot Domo de draagkracht, weerbaarheid en vaardigheden van de opvoeders, werkt Domo aan de verbreding van het sociale netwerk van het gezin en draagt Domo preventief bij tot het welzijn van het kind.

Domo organiseert onderlinge solidariteit tussen burgers, creëert een informeel netwerk rond kwetsbare gezinnen, maar vervangt geen professionele hulpverlening.

In samenwerking met partnerorganisaties streeft Domo ernaar om zoveel mogelijk kwetsbare gezinnen preventief te bereiken.

BurgersAanZet: netwerkversterkend en krachtgericht werken

Domo participeert in het netwerk BurgersAanZet. BurgersAanZet (BAZ) wil het krachtgericht en netwerkversterkend werken met vrijwilligers op de kaart zetten in Vlaanderen. In 2019 nam Domo deel aan 13 overlegmomenten om uit te zoeken hoe dit collectief van netwerkversterkende initiatieven dit kan bewerkstelligen. De website www.burgersaanzet.be kreeg vorm en in een brief aan alle gemeentebesturen stelde BurgersAanZet zich voor. Tien gemeenten nodigden BAZ uit voor een gesprek. Deze gesprekken en de talrijke overlegmomenten resulteerden eind 2019 in een jaaractieplan voor 2020 waar BurgersAanZet met lokale besturen en inwoners concreet aan de slag gaat.

Preventieve gezinszorg

Samen met Expoo plande Domo een uitwisseling met het Nederlandse Homestart. Homestart Nederland verplaatst naar het voorjaar van 2020. Domo hecht veel belang aan kennis maken met en samenwerken met partners in het werkveld. Zo zat Domo in december aan tafel met de Katrol in Oostende en in november met Le Petit Vélo Jaune (Brussel), om kennis te maken. Het gesprek met de Brusselse collega's resulteerde in de afspraak om samenwerkingsmogelijkheden te bekijken voor een impactonderzoek. Voor het formuleren van een goede onderzoeksvraag zette een masterstudent pedagogische wetenschappen dit najaar de eerste stappen. In 2020 zoeken we verder naar middelen en een wetenschappelijke partner én de haalbaarheid van dit onderzoeks idee.

In 2019 vond er vanuit Opgroeien één sectoroverleg plaats voor mobiel aanbod met vrijwilligers.

Domo probeert het netwerk van de gezinnen te versterken door deelname aan het lokale sport-, cultuur- en jeugd aanbod te faciliteren.

Lokaal verankerd

Domo maakt in een aantal steden en gemeenten deel uit van het netwerk lokale kinderarmoedebestrijding. Via de onderbouwde werking probeert Domo sociale uitsluiting te verkleinen en de ontwikkelingskansen van de kinderen te vergroten.

Door deelname aan en uitwisseling in het Lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie ontstaat er een betere afstemming op vlak van aanbod en een betere toeleiding van ouders en kinderen naar het aanbod. Domo probeert het netwerk van de gezinnen te versterken door deelname aan het lokale sport-, cultuur- en jeugd aanbod te faciliteren.

Signaleren en beleid opvolgen

De lokale coördinatoren signaleerden in 2019 een verschuiving in de hulpvragen: het accent komt meer te liggen op integratie, netwerkversterking en ondersteuning bij het onderwijs (taalondersteuning, huiswerkbegeleiding, contacten met de school). Domo bekijkt elke vraag steeds breed en integraal in functie van het versterken van de ouders in hun opvoedende rol, het versterken van het netwerk van het gezin en de talentontwikkeling van de kinderen.

De lokale Domo-afdelingen rapporteren jaarlijks aan de lokale besturen. Door deelname aan bestaande overlegplatformen en het netwerkoverleg van de Huizen van het Kind, vervult Domo haar rol in het signaleren van de noden van kwetsbare gezinnen. Domo draagt de opgedane kennis en ervaring uit in Vlaanderen en dit in samenwerking met de lokale besturen en Huizen van het Kind, waar Domo als partner deel van uitmaakt.

Domo vzw had in augustus een overleg met Kind & Gezin en Expoo over de rol en waarde van gezinsondersteunende initiatieven voor kwetsbare gezinnen.

In het najaar werd de Vlaamse beleidsnota bestudeerd en afspraken gepland in januari 2020 met Kind & Gezin en het kabinet over de rol en taak van Domo als preventief gezinsondersteunend initiatief. In oktober woonde Domo de Inspiratiedag 'Sociaal werk en sociaal beleid' van de KULeuven bij.

4. Domo bouwt zich verder uit als autonome en kwaliteitsvolle organisatie.

Domo wil haar maatschappelijk doel verwezenlijken in nauwe samenwerking met het beleid, zowel op het lokale als regionale niveau en heeft een aanbod beschikbaar dat aansluit bij de recente beleidsontwikkelingen inzake lokaal sociaal beleid, vermaatschappelijking van de zorg, preventieve gezinsondersteuning en het bestrijden van kansarmoede.

Domo startte in september het project over de positionering en verdere organisatieontwikkeling van Domo, met middelen van het Venture Filantrophy Fund van de Koning Boudewijnstichting. Samen met Levuur leggen we een traject af, waarbij we eind 2020 moeten landen met een geïntegreerd toekomstscenario voor Domo vzw. In het najaar lag de focus op een 20-tal gesprekken met evenveel stakeholders.

Op vlak van personeelsbeleid werd in 2019 werk gemaakt van een actueel arbeidsreglement, de huishoudelijke nota's en het ontwerp-contract werden aangepast. De huishoudelijke nota's werden aangepast en Werktijd.be werd ingevoerd voor de tijdsregistratie van het personeel.

De Raad van Bestuur vergaderde 11 keer. De Algemene Vergadering kwam tweemaal samen.

Tussen Domo vzw en de 3 andere autonome vzw's (Waasland, Antwerpen en Hasselt) vond er in het voor- en najaar een bestuursoverleg plaats.

De Domo-coördinatoren in Vlaanderen kwamen in 2019 vier maal per jaar samen om expertise te delen en te vergaren en de kwaliteitsbewaking van de methodiek te verzekeren. Het team van Domo vzw vergaderde eenmaal in het voorjaar en eenmaal in het najaar. Op de gemeenschappelijke Sharepoint kunnen, sinds vorig jaar, de lokale coördinatoren vlot aan alle gemeenschappelijke documenten, nodig voor de lokale werking, die up to date gehouden worden door de algemeen coördinator en administratief medewerker.

III. Vooruitblik naar 2020

Wanneer we de kinderarmoedecijfers kennen, kunnen we bij Domo niet anders dan eensgezind zijn: berusting is geen optie. Onder het motto: “Elk kind heeft talenten, daar kansen van maken is ons engagement”, werkt Domo in 2020 aan het engagement om zoveel mogelijk gezinnen en kinderen te ondersteunen. Kansarmoede is voor kinderen veel meer dan financiële armoede en de impact van het opgroeien in armoede op de ontwikkelings- en toekomstkansen van kinderen is dan ook zeer groot.

Meer Domo-vrijwilligers ondersteunen meer gezinnen

Domo ontwikkelt zich verder als breed, preventief en mobiel gezinsondersteunend initiatief met vrijwilligers. We onderzoeken mogelijke samenwerkingsverbanden met de lokale besturen waar in 2019 de eerste gesprekken mee werden gevoerd, zoals Turnhout, Ninove en de Druivenstreek.

Domo vzw ondersteunt ook in 2020 de werkingen in Brasschaat en Brussel (Stapsteen vzw) zoals overeengekomen in de samenwerkingsovereenkomst.

Domo vzw streeft ernaar om eind 2020 met haar verschillende afdelingen minstens 200 gezinnen te ondersteunen. De Domo-werkingen in Aarschot, Beringen, Zaventem streven elk naar het ondersteunen van minstens 10 gezinnen, Domo Aalst streeft naar de ondersteuning van minstens 25 gezinnen, Domo Leuven ondersteunt minstens 100 gezinnen en Domo Vilvoorde ondersteunt minstens 30 gezinnen.

Door verdere groei en ontwikkeling van de afdelingen zijn er meer vrijwilligers die kwetsbare gezinnen ondersteunen. We zetten verder in op het werven van vrijwilligers en organiseren van communicatie-acties opgenomen in de communicatieplannen van elke afdeling. We streven naar een diverse samenstelling van onze vrijwilligersploeg door contacten te leggen met verschillende gemeenschappen en streven naar meer differentiatie in het vrijwilligerswerk (logistieke ondersteuning, meterschap, begeleiden van intervisiemomenten, ...). De Domo-vrijwilligersdag op 15 mei staat in het teken van cultuursensitief werken. Daarnaast hebben we aandacht voor jonge, alleenstaande, aanstaande mama's en ontwikkelen we samen met de Parelwerking in Leuven een vormingsaanbod voor vrijwilligers die perinatale ondersteuning bieden.

Via de maandelijkse intervisie en coaching ondersteunen we vrijwilligers in hun taak en maken we verder werk van een stevig vrijwilligersbeleid in de organisatie.

Domo voedt het maatschappelijk debat

Domo werkt verder aan het ontwikkelen van een meet- en registratiesysteem waarbij de gezinsprofielen, aard en impact van de ondersteuning in kaart worden gebracht in functie van verantwoording, positionering en signaleren van noden en knelpunten van kwetsbare gezinnen. Binnen het samenwerkingsinitiatief Burgers aan Zet werkt Domo mee aan het zichtbaar maken, ontwikkelen en verspreiden van kracht- en netwerkgerichte methodieken, strategieën en initiatieven.

Domo stelt zich kandidaat als effectief lid van de EersteLijnsZone Leuven en participeert via de lokale afdelingen aan de lokale overlegplatforms en netwerken als partner van het Huis van het Kind.

Domo bouwt zich verder uit als een autonome en kwaliteitsvolle organisatie

Eind 2020 landt het traject onder begeleiding van Levuur waar Domo een scenario uittekent over een mogelijke positie, uitbreiding, organisatie in werkveld van het netwerkversterkend en krachtgericht aanbod. We starten het nieuwe kalenderjaar op 6 januari met een interactieve denkdag rond enkele mogelijke scenario's met de stakeholders waar in het najaar individuele gesprekken mee plaatsvonden.

Intussen gaan we ook met het beleid in dialoog. Op 14 januari is een gesprek gepland met de programmamanager Huizen van het Kind K&G, op 30 januari hebben we een rondetafelgesprek op het kabinet van minister Beke met de raadgever gezinsbeleid, de raadgever armoede en algemeen welzijnswerk en de programmamanager Huizen van het Kind K&G.

Hiermee samengaand kijkt Domo ook over de grenzen naar good practices en tast mogelijke samenwerkingsverbanden af. Op 9 en 10 maart staat er een uitwisselingsavond en -dag op de planning met Home Start Nederland.

Met Le Petit Velo Jaune en Stapsteen vzw onderhouden we nauw contact, vindt uitwisseling plaats en bekijken we de samenwerkingsmogelijkheden rond de impactmeting.

Domo vzw initieert 4 bijeenkomsten van het coördinatorenplatform waar alle Domo-coördinatoren uit Vlaanderen als een lerend netwerk samen komen.

Het bestuur van Domo vzw organiseert minstens tweemaal een bestuursoverleg met de drie andere vzw's, komt minstens negen keer samen voor de bestuursvergaderingen en organiseert in het voor- en najaar een algemene vergadering.

Het zoeken naar fondsen en een duurzame financiering blijft voor Domo vzw een permante opdracht, samen met het uittekenen van communicatieacties die het draagvlak van onze werking vergroten.

© Domo vzw, Gaby Jennes, Naamsestraat 153 – 155, 3000 Leuven